

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

De uddannelsessøgendes økonomiske, sociale og studiemæssige situation er mildt sagt elendig. Dette erkendes da også efterhånden bredere i offentligheden. Selv om det kun er et år siden, at den daværende SV-regering gennemførte den nye SU-lov (lov nr. 218 af 23. maj 1979), som ikke en gang er trådt endeligt i kraft endnu, har selv regeringen erkendt, at loven er utilstrækkelig. Dette gælder også Det Centrale Uddannelsesråd, som stod fadder til loven i sin tid, og som nu også indrømmer, at den er mangelfuld. VS og SF har hele tiden kritiseret denne lov for at være alt for utilstrækkelig, ligesom vi skarpt har kritiseret de ret kraftige studiestramninger og disciplinerende foranstaltninger, loven lægger op til.

De uddannelsessøgende og deres organisationer har igennem flere år kritiseret de ekstremt dårlige sociale og studiemæssige vilkår, ligesom man også har kritiseret den nye lov. Der har således været gennemført en række aktiviteter og kampe for at gøre opmærksom på de uddannelsessøgendes rimelige krav. Med dette forslag til folketingsbeslutning ønsker vi at være med til at støtte disse aktiviteter og bestræbelser fra de uddannelsessøgendes side, ligesom vi ønsker at bidrage til at slå deres krav fast bredere i offentligheden. Forslaget tager således udgangspunkt i de krav og overvejelser, som de uddannelsessøgende og deres bevægelser har været enige om og har formuleret igennem nogen tid.

De uddannelsessøgende rammes af krisen på linie med en lang række andre samfundsgrupper, først og fremmest lønarbejderne, bl. a. i form af reallønsfald, arbejdsløshed, stigende bolig- og energipriser, diverse regeringsindgreb og finanspolitiske stramninger m. v. Det er derfor forståeligt, at de uddannelsessøgende på linie med andre samfundsgrupper kæmper imod krisens virkninger og har opstillet krav til bl. a. en forbedret uddannelsesstøtte. Kravet om bedre uddannelsesstøtte er dermed et led i den samlede kamp imod krisens følger, og kravenes opfyldelse helt eller delvist vil

kunne betyde, at de uddannelsessøgende bedre vil kunne præstere et studiearbejde, som er til gavn for bredere samfundsgrupper. Samtidig vil rekrutteringen til uddannelserne blive bredere, således at uddannelsessystemet i højere grad vil kunne tjene lønarbejdernes og andre undertrykte gruppers interesser.

De uddannelsessøgendes situation er ganske enkelt horribel. Støtteniveauet (rådgighedsbeløbet) har langt fra kunnet følge med prisudviklingen, hvilket op gennem 70-erne har forringet »realkøbekraften« af støtten (jfr. bl. a. CURs betænkning om uddannelsesstøtten, 1978 og undersøgelse fra Københavns Universitets studievejledning). altså en kraftig udhuling af støtten, som da også i stadig mindre omfang kan dække de uddannelsessøgendes faktiske leveomkostninger. Især inden for den seneste periode må det forventes, at støtten er blevet udhulet ganske eftertrykkeligt som følge af den kraftige finanspolitiske stramning i forbindelse med »Sankthans«-forliget, devalueringen og indgrebene i forbindelse med »decemberhalvhedsløsningen«.

Det fremgår klart af alle undersøgelser (CURs rapport og den studentersociale undersøgelse fra Københavns Universitet samt en lang række mindre undersøgelser fra forskellige uddannelsessteder, fag og kollegier), at erhvervsarbejdet indtager en større og større rolle i forhold til de uddannelsessøgendes indkomster. Danmarks Statistik lægger således i CUR-rapporten op til et skøn på omkring 70-90 pct. af de uddannelsessøgendes indkomst (i 1975), som blev dækket ind via løn fra erhvervsarbejde. Undersøgelsen fra Københavns Universitet regner ligeledes med, at de studerende i gennemsnit har erhvervsarbejde (stabile og ret faste job, men ofte ekstra i sommerperioden) svarende til ca. ¾ af indkomsten. Uddannelsesstøtten er således kommet til at andrage en stadig mindre del af den samlede indkomst (CUR skønner, at ca. 10-20 pct. af indkomsten hidrører fra SU, og undersøgelsen fra Københavns Universitet ligger på et skøn omkring 10-22 pct.). I forhold til den studentersociale undersøgelse fra 1968 (Danske Studerendes Fælles-